

basic education

Department:
Basic Education
REPUBLIC OF SOUTH AFRICA

**NASIONALE
SENIOR SERTIFIKAAT**

GRAAD 12

**LEWENSORIËNTERING
ALGEMENE ASSESSERINGSTAAK (AANVULLEND)
13 OKTOBER 2015
MEMORANDUM**

PUNTE: 80

Hierdie memorandum bestaan uit 13 bladsye.

AFDELING A (VERPLIGTEND)**VRAAG 1**

1.1	1.1.1	A	(✓)		
	1.1.2	C	(✓)		
	1.1.3	A	(✓)		
	1.1.4	D	(✓)		
	1.1.5	B	(✓)		
	1.1.6	D	(✓)		
	1.1.7	B	(✓)		
	1.1.8	C	(✓)		
	1.1.9	B	(✓)		
	1.1.10	D	(✓)	(10 x 1)	(10)
1.2	1.2.1	Ondersoekende joernaliste			(1)
	1.2.2	Geslagwanbalans word beskou as ongelyke persepsies/ behandeling van mense (✓) gebaseer op hul geslag (✓)			(2)
	1.2.3	Enige een van die volgende opsies: fluitjieblaser/informant (✓)			(1)
	1.2.4	Impakstudie (✓)			(1)
	1.2.5	Gesondheid: Dit is 'n algemene term wat die algemene status van 'n mens beskryf. (✓) OF Om gesond te wees, impliseer dat jy aan geen siektes ly nie en nie enige gebrek/aantasting of pyn het nie. (✓) OF 'n Toestand van volkome fisiese, psigologiese, sosiale en geestelike welstand. (✓) OF Enige ander geskikte verduideliking vir EEN punt elk.			(1)
		Fiksheid: Is 'n maatstaf van fisiese vermoëns eerder as 'n maatstaf van welstand. (✓) OF Dit is die gevolg van fisiese aksie. (✓) OF Goede fisiese toestand as gevolg van oefening en behoorlike voeding. (✓) OF Enige ander geskikte verduideliking vir EEN punt elk.			(1)

1.2.6

DRIE doelstellings van 'n pos-/indiensnemingskontrak:

- Dit bied duidelike riglyne vir beide die werkgewer en die werknemer oor hulle rolle en funksies. (✓)
- Dit help die werkgewer om te verseker dat die werknemer volgens die ooreengekome diensvoorwaardes werk. (✓)
- Dit gee in breë trekke die werksure en werksdae, posbeskrywing, metode en frekwensie van betaling en oortydтарыewe, verlof en kennisgewingtydperk vir diensbeëindiging. (✓)
- Dit beskerm die werknemer teen uitbuiting of versoek te word om dienste te verrig wat nie in die kontrak is nie. (✓)
- Dit kan gebruik word as 'n werktuig om enige party te verdedig indien daar kontrakbreuk of 'n dispuut is. (✓)

Of enige ander geskikte doelwitte van 'n pos-/indiensnemingskontrak vir EEN punt elk. (3)

TOTAAL AFDELING A: 20

AFDELING B (VERPLIGTEND)

In hierdie afdeling moet kandidate se antwoorde sover moontlik in volsinne geskryf wees. Daarom, binne 'n 3 of 4 punt-vraag, kan en moet 4, 3, 2 en of 0 (nul) punte aan kandidate toegeken word, afhangende van die vlak van die antwoord wat gegee is.

VRAAG 2

2.1 Punte moet soos volg toegeken word:

EEN punt elk (✓) vir TWEE antwoorde wat goed verduidelik is.

Sosiale voordele vir gemeenskappe van deelname aan inheemse spele is:

- Dit verenig gemeenskappe en buurte, wat tot gemeenskapsidentiteit bydra en 'n gevoel dat jy hoort skep. (✓)
- Dit laat gemeenskappe trots voel op die kulturele spele en inspireer mense om hul kulturele gelowe met ander te deel. (✓)
- Dit bevorder etniese en kulturele harmonie tussen mense omdat hulle ander se verskille sal begryp en waardeer. (✓)
- Dit versterk gemeenskapswaardes en interaksie tussen gemeenskappe, en bevorder op hierdie wyse sosiale samehorigheid en 'n vreedsame leefwyse. (✓)

Of enige ander sosiale voordeel van inheemse spele vir gemeenskappe wat goed verduidelik is vir EEN punt elk. (2 x 1) (2)

2.2 Punte word soos volg toegeken:

- TWEE punte elk (✓✓) vir TWEE antwoorde wat goed verduidelik is.
- EEN punt elk vir die noem van 'n faktor. (✓)
- EEN punt vir die verduideliking. (✓)

Faktore wat party jong mense daarvan kan weerhou om aan fisiese aktiwiteite deel te neem, kan wees:

- Gebrek aan motivering. (✓) Baie jong mense toon geen belangstelling om aan enige ontspanningsaktiwiteite deel te neem nie. (✓)
- Gebrek aan tyd. (✓) Baie jongmense beweer dat hulle nie tyd het om by aktiwiteite betrokke te raak nie. Daar is te veel skoolwerk en studies. (✓)
- Lae energievlakke. (✓) Hulle beweer ook dat hulle geen energie het om aan sulke sportaktiwiteite deel te neem nie. (✓) OF hulle is dikwels moeg aan die einde van die skooldag. (✓)
- Omgewingsversperrings. (✓) In baie gebiede is daar 'n gebrek aan bronne soos sportgeriewe, toerusting, sportvelde (✓) OF baie jongmense is nie in staat om na enige plek te gaan om aan sulke sportaktiwiteite deel te neem nie. (✓)
- Onveilige woonbuurte. (✓) Misdaad en geweld kan dit onveilig maak om buitemuurs tyd deur te bring, veral vir aktiwiteite soos draf en hardloop. (✓)
- Sosiale versperrings. (✓) Familie-invloed en kulturele sienswyses kan betrokkenheid by sportaktiwiteite beperk. (✓) OF gesinne kan negatiewe gesindhede teenoor deelname aan ontspanningsaktiwiteite hê (✓)

- Moeilike finansiële omstandighede kan deelname aan sport voorkom (✓) omdat daar dalk 'n tekort aan fondse kan wees om toerusting/sportdrag aan te koop. (✓) OF hulle het dalk nie die fondse om vervoer na die plekke te organiseer om aan aktiwiteite deel te neem nie. (✓)
- Luiheid. (✓) Baie jong mense het geen belangstelling om by fisiese aktiwiteite betrokke te raak nie. (✓)
- Te veel ander opsies/afleidings. (✓) Hulle word met ander dinge soos rekenaarspeletjies, die Internet, slimfone en ander elektroniese toestelle besig gehou. (✓)

Of enige ander geskikte verduideliking vir TWEE punte elk.

(2 x 2)

(4)

2.3 Punte word soos volg toegeken:

DRIE punte (✓✓✓) vir 'n antwoord wat goed verduidelik is.

Deelname aan fisiese aktiwiteite en die volg van 'n gebalanseerde dieet kan selfagting soos volg verhoog:

- Die volg van 'n gebalanseerde dieet en oefening kan lei tot 'n beter liggaamsbou, (✓) sodat jy beter kan voel oor jou voorkoms, (✓) wat jou selfvertroue en selfagting kan verhoog. (✓)

Of enige ander antwoord wat goed verduidelik is vir DRIE punte.

(3)

2.4 Punte word soos volg toegeken:

TWEE punte elk (✓✓) vir DRIE antwoorde wat goed verduidelik is.

Maniere waarop jou skool saam met gemeenskapsorganisasies kan werk om leerders se deelname aan fisiese aktiwiteite te bevorder, kan wees:

- Skole kan saam met gemeenskapsorganisasies werk, (✓) en vennootskappe ontwikkel om ontspanningsaktiwiteite voor en na skool asook in die somervakansie te verskaf. (✓)
- Skole kan vriendskaplike spele/wedstryde met buurskole organiseer, (✓) om wedywering en kompetisie tussen gemeenskappe te bevorder. (✓)
- Die bronne van die skole, soos sportvelde, toerusting en selfs onderwysers, (✓) kan gebruik word om gemeenskappe te kry om aan die spele/wedstryde deel te neem. (✓)
- Senior lede van die gemeenskap kan deur die skool gebruik word (✓) om af te rig en die spele aan ander te demonstreer. (✓)
- Skole kan gashere wees vir kwartaallikse 'wedstryde/kompetisies'. (✓) Fondse kan gekry word om sertifikate en trofees aan die wenners van nommers toe te ken. (✓)
- Skole kan Suid-Afrikaanse erfenis, waardes, norme, kultuur en geskiedenis bevorder (✓) deur spele, ontspanning en kompetisie. (✓)

Of enige ander geskikte wyse om deelname aan sport in skole te bevorder vir TWEE punte elk.

(3 x 2)

(6)

[15]

VRAAG 3**3.1 Punte moet soos volg toegeken word:**

TWEE punte (✓✓) vir 'n verduideliking, wat goed geformuleer is, van die verskil tussen elektroniese en gedrukte media.

Verskil tussen elektroniese en gedrukte media kan wees:

- **Elektroniese media** is virtuele media wat deur video's en aanlyn artikels besigtig word.

OF

Dit is enige media wat deur elektrisiteit of batterye aangedryf word soos die Internet en e-posse, webtuistes, blog, Facebook, Twitter, radio, TV, films en DVD's. (✓)

- **Gedrukte media** is media wat besigtig word deur gedrukte bronne, soos koerante, tydskrifte, pamflette, brosjures, plakkate en reklameborde. (✓)

(1 + 1) (2)

3.2 Punte moet soos volg toegeken word:

EEN punt (✓) elk vir DRIE redes wat goed verduidelik is.

Moontlike redes waarom elektroniese media toegankliker vir armer gemeenskappe geword het:

Elektroniese media:

- Het noodsaaklik geword. (✓)
- Is kostedoeltreffend/goedkoper. (✓)
- Is toeganklik in die meeste tale. (✓)
- Is maklik en geredelik beskikbaar. (✓)
- Vereis nie reiskoste nie. (✓)
- Kry maklik toegang deur elektrisiteit in die meeste huishoudings. (✓)

Of enige ander gepaste rede vir EEN punt elk.

(3)

3.3 Punte moet soos volg toegeken word:

TWEE punte (✓✓) elk vir DRIE maniere wat goed verduidelik is.

Moontlike maniere waarop leerders uit sosiale media kan voordeel trek wanneer formele assesseringstake voltooi word:

- Sosialemedia-instrumente soos kletskamers, leerkanale, interaktiewe sosiale webtuistes en kitsboodskappe (✓) verbind leerders met inhouddeskundiges en dalk voorbeelde van formele take. (✓)
- Leerders kan in 'n paar minute toegang tot inligting in verskillende bronne kry en dit bespreek (✓) en dit help hulle om take vinniger en makliker te voltooi. (✓)
- Nadat hulle inligting versamel het, kan leerders hulp kry by portuurgroepe en deskundiges om inligting in die vereiste formaat te organiseer. (✓) en dit help leerders om te verseker dat die taak soos vereis voltooi word. (✓)
- Leerders kan hulp met take kry sonder om te reis (✓) en dit help om tydverkwisting en reiskoste uit te skakel. (✓)

Of enige ander antwoord vir TWEE punte elk.

(2 x 2) (4)

3.4 Punte moet soos volg toegeken word:

TWEE punte (✓✓) elk vir DRIE voorstelle wat goed verduidelik is.

Moontlike wyses waarop sosiale media 'n negatiewe invloed op landsburgers kan hê wat ingeligte besluite neem oor besighede in 'n land wat in buitelandse besit is:

- Die sosiale media kan valse inligting verskaf (✓) wat besighede in buitelandse besit negatief kan voorstel. (✓)
- Kuberkrakers wat teen besighede in buitelandse besit gekant is, kan verkeerde inligting skep (✓) en dit weergee asof dit van 'n betroubare bron kom, soos van die regering. (✓)
- Die sosiale media kan haatspraak bevorder (✓) wat geweld teen buitelanders kan aanspoor. (✓)
- Hulle kan die karakters van eienaars van besighede in buitelandse besit belaster (✓) en moontlik veroorsaak dat mense nie van hulle hou nie. (✓)
- Die sosiale media kan gerugte versprei oor die kwaliteit van die goedere en dienste wat deur die eienaars van besighede in buitelandse besit verskaf word (✓) en dit kan 'n negatiewe invloed op hul besighede hê (✓)

Of enige ander antwoord vir TWEE punte elk.

(3 x 2)

(6)
[15]

TOTAAL AFDELING B:

30

AFDELING C

Kandidate moet enige TWEE vrae in hierdie afdeling beantwoord. Indien die kandidaat al drie vrae beantwoord, moet slegs die **eerste TWEE** nagesien word. Die oorblywende antwoord moet deurgehaal word en die afkorting 'EQ' moet geskryf word (Oorskry getal vrae vereis).

VRAAG 4

Kandidaat se antwoord moet in opstelvorm wees.

Skryf 'n opstel oor die werwingsproses.

Definieer die term *aanlyn werwing* en noem TWEE maniere waarop dit maatskappye/organisasies kan help om geskikte werknemers te vind.

Punte moet soos volg toegeken word:

- EEN punt (✓) vir 'n kort definisie van aanlyn werwing.
EN
- EEN punt (✓) elk vir enige TWEE maniere waarop aanlyn werwing maatskappye/organisasies kan help.

Definisie:

Aanlyn werwing is wanneer maatskappye/organisasies Internettegnologie/web-gebaseerde instrumente gebruik om vakante poste op die web te adverteer om aanlyn werksoekers te teiken. (✓) (1)

TWEE maniere waarop dit maatskappye/organisasies kan help om geskikte werknemers te vind.

Aanlyn werwing is:

- Kostedoeltreffend omdat die meeste webtuistes advertensies gratis adverteer ('post'). (✓)
- Vinniger as die konvensionele proses. (✓)
- Meer toeganklik vir werksoekers. (✓)
- Baie deursigtig omdat dit vir almal toeganklik is. (✓)
- Doeltreffender omdat dit jou 'n groter gehoor gee en dus 'n beter kans bied om 'n geskikte werknemer suksesvol te vind. (✓)

Of enige ander geskikte manier om maatskappye/organisasies te help vir TWEE punte. (2) (3)

Bespreek die werwingsproses deur die volgende stappe te verduidelik:

- **Vind geskikte aansoekers**
- **Verwerk die aansoeke**
- **Voer onderhoude en stel geskikte kandidate aan**

Punte moet soos volg toegeken word:

TWEE punte (✓✓) vir elke stap wat goed verduidelik is.

Vind geskikte aansoekers

- Die maatskappy identifiseer die behoefte aan 'n geskikte persoon vir 'n spesifieke pos en adverteer dit in die media. (✓)
- Werksoekers wat in die pos belang stel, voltooi 'n aansoekvorm en dien dit in by die maatskappy op 'n sperdatum. (✓)

Verwerk die aansoeke

- Alle aansoeke word geëvalueer om te bepaal of hulle aan die kriteria van die geadverteerde pos voldoen. (✓)
- Die maatskappy sal die geskikste kandidate op 'n kortlys plaas en hulle vir 'n onderhoud nooi. (✓)

Voer onderhoude en stel geskikte kandidate aan

- In die onderhoud sal die paneel die kandidate vrae vra om te bepaal of hulle vir die pos geskik is. (✓)
- Na afloop van die onderhoud sal die paneel die geskikste kandidaat vir aanstelling aanbeveel en hom/haar skriftelik in kennis stel. (✓) (3 x 2) (6)

Verduidelik DRIE maniere wat toon hoe jou aanlyn profiel/boodskappe 'n voornemende werkgewer se siening van jou in die werwingsproses negatief kan beïnvloed.**Punte moet soos volg toegeken word:**

TWEE punte (✓✓) elk vir enige DRIE redes wat goed verduidelik is.

Moontlike antwoorde kan wees:

- Onbehoorlike aanlyn kommentaar kan 'n voornemende werkgewer 'n negatiewe beeld van jou gee, (✓) wat die werkgewer huiwerig sal maak om jou vir die werk te oorweeg. (✓)
- Onbehoorlike aanlyn foto's kan 'n voornemende werkgewer 'n negatiewe beeld van jou gee (✓) wat die werkgewer huiwerig sal maak om jou vir die werk te oorweeg. (✓)
- Te veel persoonlike boodskappe/voortdurende sosiale kommentaar kan 'n ligsinnige/oppervlakkige beeld van jou skep (✓) en dit kan die werkgewer beïnvloed om te dink dat jy nie professioneel is nie. (✓)
- Die meeste aanlyn boodskappe het 'n tydlyn/geskiedenis (✓) en die toekomstige werkgewer kan maklik bepaal of jy gereeld inhoud in werksure aanlyn plaas in plaas daarvan om jou werk te doen. (✓)
- Om vertroulike inligting oor jou huidige werkgewer te aanlyn onthul, (✓) sal meebring dat voornemende werkgewers jou geloofwaardigheid in twyfel trek en jou nie as nie betroubaar sal beskou nie. (✓)
- Om van jou huidige werkgewer/kollegas aanlyn sleg te praat sal jou as onlojaal of as 'n moeilikheidmaker voorstel (✓) en toekomstige werkgewers sal nie bereid wees om jou te huur/aan te stel nie. (✓)

Of enige ander geskikte antwoorde vir TWEE punte.

(3 x 2)

(6)
[15]

VRAAG 5

Die kandidaat se antwoord moet in opstelvorm wees.

Skryf 'n opstel oor interpersoonlike konflik.

Verduidelik die verskil tussen positiewe en negatiewe stres en wys hoe 'n persoonlike lewenskrisis tot positiewe stres kan lei.

Punte moet soos volg toegeken word:

- TWEE punte (✓✓) vir aandui van verskil tussen positiewe en negatiewe stres.
EN
- EEN punt (✓) vir die verband tussen lewenskrisis en positiewe stres.

Verskil:

Positiewe stres is die stres wat jou motiveer, jou aanmoedig en druk op jouself laat plaas (✓) en negatiewe stres is die stres wat jou laat voel asof jy nie die druk van die stressors kan hanteer nie en dit beïnvloed verhoudings op negatiewe wyse. (✓) (1)

Verband:

Lewenskrisis, soos die dood van 'n broodwinner of 'n ouer wat sy/haar werk verloor, kan 'n kind motiveer om op skool hard te werk om suksesvol te wees. (✓) (2) (3)

LET WEL: 'n Leerder kan 'n voorbeeld van enige lewenskrisis gee, maar moet die verband tussen positiewe stres en die lewenskrisis kan toon.

Evalueer hoe elk van die volgende tipes persoonlikhede interpersoonlike konflik hanteer:

- **Passief/Introvert**
- **Aggressief/Bullebak**
- **Selfversekerd/Selfgeldend/Ekstrovert**

Punte moet soos volg toegeken word:

TWEE punte (✓✓) elk vir drie antwoorde wat goed geformuleer is.

Moontlike antwoorde kan wees:

- 'n Persoon met 'n **passiewe (introverte) persoonlikheid**
  - Kan nie sy/haar eie besluite neem nie/wat waarskynlik sal meebring dat hy/sy nie interpersoonlike konflik kan hanteer nie. (✓✓) **OF**
  - Kan ly aan 'n verlies van selfvertroue en selfagting en is dalk nie in staat om doeltreffend in 'n konfliksituasie te kommunikeer nie. (✓✓) **OF**
  - Kan toelaat dat sy basiese menseregte tot waardigheid en respek geïgnoreer word en magteloos wees om sy/haar sienswyse in 'n konfliksituasie te verdedig. (✓✓)
- 'n Persoon met 'n **aggressiewe (bullebak) persoonlikheid**
  - Kan probeer om konflik op te los deur ander verbaal of fisies seer te maak wat die konflik kan vererger. (✓✓) **OF**
  - Hy is dalk onbeskof en ontegenwoordig en laat nie ruimte vir onderhandelinge of besprekings in 'n konfliksituasie nie. (✓✓)
- 'n Persoon met 'n **selfversekerde/selfgeldende/ekstroverte persoonlikheid**
  - Is in staat om maklik met die meeste mense om te gaan omdat hy/sy ander se gevoelens in ag neem wanneer daar konflik is. (✓✓) **OF**
  - Is in staat om sy/haar eie menings doeltreffend uit te druk en dit kan help om konfliksituasies op te los. (✓✓)

Of enige DRIE ander geskikte antwoorde oor elke persoonlikheidstipe vir TWEE punte elk. (3 x 2) (6)

Regverdig waarom elk van die volgende sienswyses en gedrag ondoeltreffend sal wees wanneer interpersoonlike konflik hanteer word:

- **Vermy konflik**
- **Ding met mekaar mee**
- **Toegee**

Punte moet soos volg toegeken word:

TWEE punte (✓✓) elk vir drie antwoorde wat goed verduidelik is.

Moontlike antwoorde kan wees:

Vermy konflik

- Om konflik te vermy is 'n poging om die kwessie direk te vermy (✓) en is 'n tydelike maatreël om tyd te wen en los nie die konflik op nie. (✓)
OF
- Soms word konflik vermy deur jouself te verwyder van die mense wat konflik veroorsaak (✓) en indien jy weer met dieselfde mense te doen het vir 'n spesifieke doel, kan die konflik weer uitbars. (✓) (2)

Ding met mekaar mee

- Om mee te ding is wanneer die kwessies en posisies van ander geïgnoreer word wanneer jy probeer om die argument te wen en dit sal nie die konflik oplos nie (✓) want diegene met wie jy meeding sal óf terugveg óf hulle sal eenvoudig ingee om vredesonthalwe. (✓) (2)

Toegee

- Om toe te gee is nie doeltreffend nie want alhoewel jy saamstem om vredesonthalwe, kan jy steeds kwade gevoelens hê (✓) wat weer kan opduik indien die partye steeds kontak met mekaar het. (✓)

Of enige ander relevante antwoord vir TWEE punte elk.

(2)

(6)
[15]

VRAAG 6

Kandidaat se antwoord moet in opstelvorm wees.

Skryf 'n opstel oor die evaluering van veldtogte.

Gee DRIE redes waarom jy dink nog 'n veldtog, ZAZI, bekend gestel is om dieselfde uitdagings aan te pak.

Punte moet soos volg toegeken word:

EEN punt (✓) elk vir drie relevante redes.

Moontlike redes kan wees:

- Die **herhaalde voorkoms** van nuwe MIV-infeksies, ongewenste swangerskappe, MIV-oordrag van moeder na kind, kroniese siektes en geslagsgebaseerde geweld het meegebring dat SANAC met nog 'n veldtog genaamd ZAZI na vore gekom het. (✓)
- SANAC het besef dat die **huidige veldtogte nie** die uitdagings van leefstylsiektes en geslagsgebaseerde geweld **doeltreffend** aanpak nie. (✓)
- SANAC het die ZAZI-veldtog gesien as 'n geleentheid om **die pogings van verskillende veldtogte te kombineer**. (✓)
- SANAC moes toegee aan die **publiek se oproep vir hulp** om die uitdagings van leefstylsiektes en geslagsgebaseerde geweld te hanteer. (✓)

Of enige ander geskikte redes vir EEN punt elk.

(3)

Assesseeer of die ZAZI-veldtog daarin sal slaag om individuele gedrag op 'n positiewe of negatiewe manier te verander en die publiek sal mobiliseer om in te gryp.

Punte moet soos volg toegeken word:

DRIE punte elk (✓✓✓) vir TWEE antwoorde wat goed verduidelik is.

Positiewe maniere:

- Die veldtog sal suksesvol wees (✓) omdat dit 'n groot en diverse teikengroep het (✓) en dit sal na baie mense uitreik. (✓) (3)
- Die veldtog het vier breë doelwitte wat 'n positiewe invloed op die sukses van die veldtog sal hê (✓) omdat dit baie doelwitte terselfdertyd sal kan aanpak (✓) in teenstelling met verskillende veldtogte wat individuele uitdagings aanpak. (3) (6)

OF

Negatiewe maniere:

- Die doeltreffendheid van die veldtog sal bemoeilik word (✓) deur die grootte en samestelling van die teikengroep. Omdat die teikengroep te groot en te verskillend is (✓) sal hulle dalk nie in staat wees om volgens plan by almal uit te kom nie. (✓) (3)
- Die aantal uitkomstes sal 'n negatiewe invloed (✓) op die sukses van die veldtog hê. In hierdie veldtog is daar 'n verskeidenheid uitkomstes wat moeilik sal wees om te koördineer (✓) wat tot die afskeep van party genoemde uitkomstes kan lei. (✓) (3) (6)

Evalueer DRIE maniere waarop die optrede en gedrag van die jeug tot die sukses of ondergang van sulke veldtogte in gemeenskappe kan bydra.

Punte moet soos volg toegeken word:

TWEE punte elk (✓✓) vir DRIE evaluerings wat goed verduidelik is.

Moontlike antwoorde vir die sukses van sulke veldtogte:

Indien die jeug 'n positiewe houding teenoor die veldtog het en verandering in die gemeenskap te weeg wil bring, kan hulle:

- Jong mense mobiliseer om tot die sukses van die veldtog by te dra (✓) deur druk op hul portuurgroep te plaas om dieselfde te doen. (✓)
- Met ander jong mense kontak te maak deur middel van sosiale netwerke, (✓) wat 'n waardevolle bron kan wees om sienswyses te verander en inligting te deel. (✓)
- Deelname aan aktiwiteite wat verband hou met die veldtog aanmoedig (✓) wat 'n groot aantal leerders kan beïnvloed. (✓)
- Ouers en familielede aanmoedig/inspireer om ook betrokke te raak, (✓) en sodoende gemeenskapsbetrokkenheid verbreed. (✓)
- Kleiner veldtogte in hul eie gemeenskappe vestig (✓) om die ideale van ZAZI te bevorder. (✓)
- Bewustheid van die ZAZI-veldtog in hul skole, kerkgroepe of gemeenskappe skep deur die verspreiding van ZAZI-pamflette (✓) sodat mense meer by die veldtog betrokke kan raak. (✓)

TWEE punte elk (✓✓) vir enige DRIE evaluerings wat goed verduidelik is. (3 x 2) (6)

Moontlike antwoorde vir die ondergang van die veldtogte:

Indien die jeug 'n negatiewe houding teenoor die veldtog het en nie verandering in die gemeenskap te weeg wil bring nie, kan hulle:

- Geneig wees om hulleself te distansieer van die verantwoordelikheid vir die gemeenskap, (✓) en die verantwoordelik na die ouers/ander verskuif. (✓)
- Nie belangstel in die uitdagings wat deur die veldtog aangepak word nie (✓) en dus nie betrokke raak nie. (✓)
- Voel dat indien hulle deel is van 'n veldtog, hulle van hulle portuurgroepe vervreemd raak (✓) en kan hulle 'n onverskillige houding teenoor die veldtog openbaar. (✓)
- Voel asof daar op hulle regte inbreuk gemaak word as die veldtogte hul sosiale netwerkwebtuistes gebruik om bewustheid te skep (✓) aangesien dit 'n invloed op hulle privaatheid het. (✓)
- Deelname deur ander jeugdige ontmoedig (✓) en dit kan jeugdeelname aan die veldtog verhinder. (✓)
- Teen die ZAZI-inisiatief 'n veldtog voer (✓) en sodoende verwarring en onsekerheid oor die veldtog skep. (✓)

Of TWEE punte elk (✓✓) vir enige DRIE evaluerings wat goed verduidelik is. (3 x 2) (6)

LET WEL: Indien leerders kommentaar lewer op beide sukses en ondergang moet hul antwoorde krediet kry. [15]

TOTAAL AFDELING C: 30
GROOTTOTAAL: 80